

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
MƏRKƏZİ BANKI

STATİSTİKA DEPARTAMENTİ

2026-cı ilin I rübü üzrə Tədiyə balansı

2026

STRUKTUR

1. <i>TERMİNLƏR LÜĞƏTİ</i>	4
2. <i>XÜLASƏ</i>	8
3. <i>CARİ ƏMƏLIYYATLAR BALANSI (CƏB)</i>	9
3.1. <i>Xarici ticarət balansı</i>	9
3.2. <i>Xidmətlər balansı</i>	11
3.3. <i>İlkin gəlirlər balansı</i>	12
3.4. <i>Təkrar gəlirlər balansı</i>	13
4. <i>KAPİTAL VƏ MALİYYƏNİN HƏRƏKƏTİ HESABI</i>	14
4.1. <i>Birbaşa investisiyalar</i>	15
4.2. <i>Portfel investisiyaları</i>	15
4.3. <i>Neft bonusu</i>	16
4.4. <i>Digər investisiyalar</i>	16
5. <i>EHTİYAT AKTİVLƏRİ</i>	16
6. <i>XALİS SƏHVLƏR VƏ BURAXILIŞLAR</i>	16

CƏDVƏLLƏR

<i>CƏDVƏL 1. 2026-cı ilin I rübü üzrə tədiyə balansının əsas göstəriciləri, mln.Ş.....</i>	<i>8</i>
<i>CƏDVƏL 2. 2026-cı ilin I rübü üzrə CƏB-in əsas göstəriciləri, mln.Ş.....</i>	<i>9</i>
<i>CƏDVƏL 3. Xarici ticarət balansının strukturu, mln.Ş</i>	<i>10</i>
<i>CƏDVƏL 4. İdxalın strukturu, mln.Ş.....</i>	<i>11</i>
<i>CƏDVƏL 5. 2026-cı ilin I rübü üzrə xalis xarici maliyyə aktivləri və öhdəlikləri, mln.Ş.....</i>	<i>14</i>

QRAFİKLƏR

<i>QRAFİK 1. 2026-cı ilin I rübü üzrə pul baratlarının əsas göstəriciləri, mln.Ş.</i>	<i>13</i>
--	-----------

1. TERMİNLƏR LÜĞƏTİ

<u>Cari əməliyyatlar balansı</u>	Cari əməliyyatlar balansına ölkənin i) xarici ticarət balansı, ii) xidmətlər balansı, iii) ilkin gəlirlər balansı, iv) təkrar gəlirlər balansı daxildir.
<u>Xarici ticarət balansı</u>	Xarici ticarət balansı malların ixrac və idxal əməliyyatlarının saldosudur.
<u>Xidmətlər balansı</u>	Xidmətlər balansı i) emal və təmir xidmətləri, ii) nəqliyyat xidmətləri, iii) turizm xidmətləri, iv) royalti və lisenziya xidmətləri, v) telekommunikasiya və rabitə xidmətləri, vi) tikinti xidmətləri, vii) sığorta xidmətləri, viii) maliyyə xidmətləri, ix) hökumət xidmətləri, x) digər işgüzar xidmətlər, xi) şəxsi, mədəni və əyləncə xidmətləri üzrə ixrac və idxal əməliyyatlarının saldoları əsasında hesablanır.
<u>İlkin gəlirlər balansı</u>	İlkin gəlirlər balansı əldə edilmiş və ödənilmiş faktor gəlirləri, o cümlədən əmək haqları, birbaşa investisiyalardan gəlir, dividend, faiz, renta və s. maddələr üzrə daxilolma və xaricolma əməliyyatlarının saldosu əsasında formalaşır.
<u>Təkrar gəlirlər balansı</u>	Təkrar gəlirlər balansı cari transfertlər, o cümlədən pul baratları, humanitar yardımlar, qrantlar və s. maddələr üzrə daxilolma və xaricolma əməliyyatlarının saldosu əsasında formalaşır.
<u>Kapital və maliyyənin hərəkəti hesabı</u>	Kapital və maliyyənin hərəkəti hesabı ölkəyə daxil olan və ölkədən çıxan vəsaitlərin (kapitalın) hərəkətini əks etdirir. Kapital daxilolmaları və xaricolmaları i) birbaşa, ii) portfel, iii) ticarət kreditləri və avanslar, iv) kreditlər və ssudalar, v) depozitlər və nağd valyuta, habelə digər formalarda ola bilər.
<u>Kapital hesabı</u>	Kapital hesabı ölkənin qalan dünya ilə istehsal edilməmiş qeyri-maliyyə aktivləri üzrə əməliyyatlarını (məsələn, idmançılıq

	transferləri), həmçinin kapital yönümlü digər transfertləri (məsələn, avadanlıq formasında edilmiş humanitar yardım) əks etdirir.
<u>Maliyyə hesabı</u>	Maliyyə hesabı ölkənin xalis xarici maliyyə aktivlərini və xalis xarici maliyyə öhdəliklərini əks etdirir. Buraya müxtəlif növ sərmayə axınları, yaranmış maliyyə öhdəlikləri və tələbləri aiddir (birbaşa və portfel investisiyaları, kreditlər və ssudalar, depozitlər və nağd valyuta və digərləri).
<u>Birbaşa investisiyalar</u>	Birbaşa investisiyalar ölkənin rezidenti tərəfindən digər ölkənin rezidentinə məxsus müəssisənin idarə edilməsində nəzarəti həyata keçirməsinə hüquq verən sərmayədir.
<u>Neft bonusu</u>	Neft-qaz sektoru üzrə Hasilatın Pay Bölgüsü sazişlərinin imzalanması və ya icrası ilə bağlı Azərbaycan Respublikasına ödənilən kompensasiya (mükafat) məbləğidir.
<u>Portfel investisiyaları</u>	Portfel investisiyaları ölkənin rezidenti tərəfindən digər ölkənin rezidentinə məxsus müəssisənin idarə edilməsində aktiv iştirak etmədən gəlir əldə etmək məqsədi ilə qiymətli kağızlara edilmiş investisiyalardır. Bu maddəyə birbaşa investisiyalara aid olmayan qiymətli kağızlara investisiyalar aiddir.
<u>Digər investisiyalar</u>	Digər investisiyalara i) ticarət kreditləri və avanslar, ii) kreditlər və ssudalar, iii) depozitlər və nağd valyuta üzrə əməliyyatlar aiddir. Birbaşa, portfel və törəmə maliyyə alətlərinə aid olmayan digər investisiyalar bu maddəyə daxildir.
<u>Ticarət kreditləri</u>	Ticarət kreditləri (borcları) qeyri-rezidentlər tərəfindən rezidentlərə təqdim olunmuş malların (və ya göstərilmiş xidmətlərin) müqabilində rezidentlər tərəfindən dəyəri ödənilməmiş məbləğ, yaxud rezidentlər tərəfindən qeyri-rezidentlərə təqdim olunmuş malların (və ya göstərilmiş xidmətlərin) müqabilində qeyri-rezidentlər tərəfindən dəyəri ödənilməmiş məbləğ hesab edilir.

<p><u>Ticarət avansları</u></p>	<p>Ticarət avansları qeyri-rezidentlər tərəfindən rezidentlərə təqdim olunacaq malların (və ya göstəriləcək xidmətlərin) müqabilində rezidentlər tərəfindən dəyəri qabaqcadan ödənilmiş (qismən və ya tam) məbləğ, yaxud rezidentlər tərəfindən qeyri-rezidentlərə təqdim olunacaq malların (və ya göstəriləcək xidmətlərin) müqabilində qeyri-rezidentlər tərəfindən dəyəri qabaqcadan ödənilmiş (qismən və ya tam) məbləğ hesab edilir.</p>
<p><u>Kreditlər və ssudalar</u></p>	<p>Kreditlər və ssudalar bağlanmış müqaviləyə uyğun olaraq qaytarılmaq şərtilə, müəyyən müddətə (müddətin uzadılması hüququ ilə) və faizlər (komisyon haqlar) ödənilmək şərtilə, təminatla və ya təminatsız müəyyən məbləğdə borc verilən pul vəsaitidir.</p>
<p><u>Depozitlər və nağd valyuta</u></p>	<p>Depozitlər və nağd valyuta müvafiq müqavilə şərtləri ilə faizlər və ya komisyon haqlar ödənilməklə və ya ödənilmədən investorların (depozitorların) tələbi ilə qaytarılmasını və ya başqa hesaba köçürülməsini nəzərdə tutan cari, əmanət (depozit), müxbir və ya digər hesablara qoyulmuş və ya köçürülmüş pul vəsaiti və nağd formada olan xarici valyuta hesab edilir.</p>
<p><u>Ehtiyat aktivləri</u></p>	<p>Cari əməliyyatlar balansında və kapital və maliyyənin hərəkəti hesabında baş vermiş əməliyyatların nəticəsi olaraq ölkənin strateji valyuta ehtiyatlarının artıb/azalmasını ifadə edir. Təcrübədə cari əməliyyatlar balansы profisitli olduqda, bu profisit kapital və maliyyənin hərəkəti hesabının kəsirini maliyyələşdirir. Əgər cari əməliyyatlar balansının profisiti kapital və maliyyənin hərəkəti hesabının kəsirini üstələyirsə, bu halda yaranmış fərq ehtiyat aktivlərini artırma bilər.</p>
<p><u>Xalis səhvlər və buraxılışlar</u></p>	<p>Xalis səhvlər və buraxılışlar tədiyə balansının müvafiq maddələri üzrə qeydiyyatla alınmayan əməliyyatların nəticəsində</p>

formalaşa bilər. Təcrübədə tədiyə balansının tərtibatında xalis səhvlər və buraxılışların "0" olmasını təmin etmək mümkün deyildir. Təcrübə göstərir ki, xarici iqtisadi əlaqələrin sürətlə genişləndiyi şəraitdə bir sıra əməliyyatların dəqiq qeydiyyatını aparmaq mürəkkəb bir prosesdir. Buna səbəb informasiyanın tam olmaması, informasiya mənbələri arasında vaxt intervalı, qiymətləndirmələrdə kənarlaşmalar və s. kimi amillərdir. Əksər hallarda bir əməliyyatın kredit və debet tərəflərini qeyd etmək üçün müxtəlif informasiya mənbələrindən istifadə olunur. Bu mənbələrin biri və ya bir neçəsi natamam olduqda kredit və debet tərəfləri bir-birinə bərabər olmur və nəticədə müəyyən fərq yaranır. Bu fərqlər ümumiləşdirilərək yekunda xalis səhvlər və buraxılışlar bölməsində əks olunur. Misal olaraq, tədiyə balansında cari hesablar balansı ilə kapital və maliyyənin hərəkəti hesabı üzrə balansın fərqi nəticəsində yaranmış profisit ehtiyat aktivlərinin artımını üstələyirsə, bu fərq xalis səhvlər və buraxılışlar bölməsində mənfi işarə ilə qeyd olunmalıdır.

2. XÜLASƏ

2026-cı ilin I rübü üzrə tədiyə balansı¹ global əmtəə, xidmət və maliyyə bazarlarındakı qiymət və indekslərin yüksək dəyişkənliyindən təsirlənmişdir. Bu dövrdə cari əməliyyatlar balansında 1.7 mlrd.\$ həcmində profisit formalaşmış, kapital və maliyyənin hərəkəti balansı üzrə xalis xarici maliyyə aktivləri 0.2 mlrd.\$ artmış, xalis xarici maliyyə öhdəlikləri isə 2.0 mlrd.\$ azalmışdır. Hesabat dövründə cari əməliyyatlar balansının profisitinin ÜDM-ə nisbəti 9.5% təşkil etmişdir ki, bu da makroiqtisadi sabitlik baxımından müsbət haldır. Dövr ərzində ölkənin ehtiyat aktivlərinin reallaşmış hissəsi təqribən 0.3 mlrd.\$ azalmışdır. Lakin, ölkənin strateji valyuta aktivləri dövrün sonuna 117.4 mln.\$ artaraq 85.2 mlrd.\$-a çatmışdır ki, bu da ölkənin makroiqtisadi dayanıqlığının daha da gücləndiyini və maliyyə resurslarının genişləndiyini göstərir. Bu dövrdə xam neftin orta qiyməti 79.5\$/barel olmuşdur.

CƏDVƏL 1. 2026-cı ilin I rübü üzrə tədiyə balansının əsas göstəriciləri, mln.\$.

Göstəricilər	I rüb 2026-cı il
Cari əməliyyatlar balansı	1 664.0
Xarici ticarət balansı	2 038.9
Xidmətlər balansı	-590.3
İlkin gəlirlər balansı	37.6
- <i>İnvestisiya gəlirlərinin repatriasiyası</i>	-316.2
Təkrar gəlirlər balansı	177.8
Kapital hesabı	-1.2
Maliyyə hesabı	-2 176.6
Xalis xarici maliyyə aktivləri	181.6
- <i>xaricə yönəldilmiş birbaşa investisiyalar</i>	879.2
- <i>portfel investisiyaları</i>	51.7
- <i>digər investisiyalar</i>	-749.3
Xalis xarici maliyyə öhdəlikləri	-1 995.0
- <i>cəlb olunmuş birbaşa investisiyalar</i>	1 720.1
- <i>cəlb olunmuş investisiyanın repatriasiyası</i>	-1 654.3
- <i>neft bonusu</i>	0.4
- <i>portfel investisiyaları</i>	-2 013.3
- <i>digər investisiyalar</i>	-47.9
Ehtiyat aktivlərinin dəyişimi	-322.9
Xalis səhvlər və buraxılışlar	190.9

¹ Tədiyə balansının metodoloji tərtibatı ilə bağlı <https://uploads.cbar.az/assets/4f9ced2ebffd8b2fb6149f920.pdf> səhifəsinə müraciət edilə bilər.

3. CARİ ƏMƏLİYYATLAR BALANSI (CƏB)

2026-cı ilin I rübü il üzrə cari əməliyyatlar hesabının profisiti 1.7 mlrd.\$ və ya ÜDM-in 9.5%-ni təşkil etmişdir (2025-ci ilin I rübü üzrə 1.1 mlrd.\$ profisit olmuşdur). Neft-qaz sektoru üzrə CƏB-in profisiti ötən ilin müvafiq dövrünə nəzərən (ö.i.m.d.n.) 6.6% artaraq 4.1 mlrd.\$, qeyri-neft-qaz sektoru üzrə CƏB-in kəsiri isə 9.7% azalaraq 2.4 mlrd.\$ məbləğində olmuşdur.

CƏDVƏL 2. I rüb 2026-cı il üzrə CƏB-in əsas göstəriciləri, mln.\$.

Göstəricilər	I rüb 2025-ci il	I rüb 2026-cı il	Dəyişmə, %-lə
Cari əməliyyatlar balansı	1 142.9	1 664.0	45.6
- Neft-qaz sektoru	3 881.2	4 135.7	6.6
- Digər sektorlar	-2 738.3	-2 471.7	-9.7
Xarici ticarət balansı	2 445.4	2 038.9	-16.6
Xidmətlər balansı	-752.8	-590.3	-21.6
İlkin gəlirlər balansı	-656.2	37.6	-1.1 dəfə
Təkrar gəlirlər balansı	106.5	177.8	66.9

3.1. Xarici ticarət balansı

2026-cı ilin I rübü üzrə xarici ticarət dövriyyəsi 9.9 mlrd.\$ təşkil etmiş, neft-qaz sektoru üzrə 4.7 mlrd.\$ həcmində profisit qeyri-neft-qaz sektoru üzrə 2.7 mlrd.\$ həcmində kəsiri bağlamışdır. Nəticədə hesabat dövründə xarici ticarət balansında 2.0 mlrd.\$ həcmində profisit yaranmışdır. 2026-cı ilin I rübü üzrə Azərbaycanın dünyanın 157 ölkəsi ilə ticarət əlaqələri olmuşdur. Xarici ticarətin 11.8%-i MDB üzvü olan ölkələrin, 88.2%-i isə digər xarici ölkələrin payına düşür.

CƏDVƏL 3. Xarici ticarət balansının strukturu, mln.Ş.

Göstəricilər	I rüb 2025-ci il	I rüb 2026-cı il	Dəyişmə, %-lə
Xarici ticarət balansı	2 445.4	2 038.9	-16.6
- Cəmi ixrac	6 212.8	5 949.8	-4.2
- Cəmi idxal	-3 767.4	-3 910.9	3.8
Neft-qaz sektoru	4 960.3	4 733.1	-4.6
- İxrac	5 470.7	5 137.1	-6.1
- İdxal	-510.4	-404.0	-20.8
Qeyri-neft-qaz sektoru	-2 514.9	-2 694.2	7.1
- İxrac	742.1	812.7	9.5
- İdxal	-3 257.0	-3 506.9	7.7

Əmtəə ixracı. Hesabat dövründə əmtəə ixracı 4.2% azalaraq 5.9 mlrd.Ş təşkil etmişdir. Dövr ərzində əsasən dünya bazarlarında xam neftin və təbii qazın qiymətlərinin əlverişli olması şəraitində neft-qaz sektoru üzrə ixracın həcmi 5.1 mlrd.Ş olmuşdur. İxrac olunmuş neft-qaz məhsullarının (5.1 mlrd.Ş) 3.2 mlrd.Ş-ı xam neftin, 1.8 mlrd.Ş-ı təbii qazın, 0.1 mlrd.Ş-ı isə neft emalı məhsullarının payına düşür. 2026-cı ilin I rübü üzrə qeyri-neft-qaz ixracı 9.5% artaraq 812.7 mln.Ş olmuşdur.

Əmtəə idxalı. 2026-cı il ilin I rübü üzrə əmtəə idxalı ö.i.m.d.n. 3.8% artaraq 3.9 mlrd.Ş təşkil etmişdir. Hesabat dövründə istehlak mallarının idxalının ümumi dəyəri isə 1.4 mlrd.Ş olmuş, bunun da 0.5 mlrd.Ş-ı ərzaq məhsullarının payına düşür. Qeyri-neft-qaz sektoru üzrə idxal 7.7% artaraq 3.5 mlrd.Ş olmuşdur. Qeyri-neft-qaz idxalının strukturunda: uçuş aparatlarının (23.5 dəfə); gəmilər, qayıqlar və üzən konstruksiyaların (5.4 dəfə); avtobusların (5.4 dəfə); portativ hesablama maşınlarının (45.6%); sabun və yuyucu vasitələrin (24.7%); alkoqollu və alkoqolsuz içkilərin (19.7%); qazanlar, avadanlıq, mexaniki qurğuların (15.3%); elektrik maşınları və aparatlarının (15.0%); tütün və tütün məhsullarının (14.6%); dənli bitkilərin (14.4%); kağız məmulatlarının (11.7%); daş və şüşə məmulatlarının (7.1%); əczaçılıq məhsullarının (6.6%); bitki yağlarının (4.8%) və ətir və kosmetik vasitələrin (3.5%) idxalı artmışdır. Bu dövrdə, traktorların (38.9%); yük avtomobillərinin (33.6%); minik avtomobillərinin

(29.5%); şəkərin (20.4%); tərəvəz məhsullarının (14.8%); ağac məmulatlarının (11.5%); mebel mallarının (11.1%); kərə yağının (10.2%); metalların (5.8%); mexaniki kürək və ekskavatorların (5.5%); daxiliyanma mühərriklərinin (4.2%) və kommutasiya qurğularının (0.9%) idxalı isə azalmışdır.

İdxalın strukturunda xarici investisiyalar hesabına gətirilmiş maşın-avadanlıqların və malların xüsusi çəkisi 4.3% təşkil edərək 0.2 mlrd.\$ olmuşdur.

CƏDVƏL 4. İdxalın strukturu, mln.\$.

Göstəricilər	I rüb 2025-ci il		I rüb 2026-cı il	
	Məbləğ	Xüsusi çəki, %-lə	Məbləğ	Xüsusi çəki, %-lə
İdxal	3 767.4	100.0	3 910.9	100.0
<i>o cümlədən:</i>				
1. İstehlak malları	1 572.6	41.8	1 374.2	35.1
- <i>ərzaq malları</i>	597.9	15.9	451.9	11.5
- <i>digərləri</i>	974.7	25.9	922.3	23.6
2. İnvestisiya yönümlü mallar	121.3	3.2	167.8	4.3
3. Digər mallar	2 073.5	55.0	2 368.9	60.6

3.2. Xidmətlər balansı

2026-cı ilin I rübü üzrə xarici dövlətlərlə Azərbaycanın iqtisadi əlaqələrində xidmətlərin ümumi həcmi 4.4 mlrd.\$-ı təşkil etmişdir. Bunun 2.5 mlrd.\$-ı qeyri-rezidentlər tərəfindən Azərbaycanın rezidentlərinə, 1.9 mlrd.\$-ı isə Azərbaycan rezidentləri tərəfindən xarici ölkələrin rezidentlərinə göstərilən xidmətlərdir. Ümumilikdə, xidmətlər balansında yaranan kəsir 21.6% azalaraq 0.6 mlrd.\$ olmuşdur. Neft-qaz sektoru üzrə xidmətlər balansının (əsasən tikinti xidmətləri və digər işgüzar xidmətlər) kəsiri 0.4 mlrd.\$ olmuşdur. Qeyri-neft-qaz sektoru üzrə xidmətlər balansının kəsiri isə 148.8 mln.\$ olmuşdur.

Qarşılıqlı xidmətlər dövriyyəsinin 29.9%-i nəqliyyat xidmətləri üzrə aparılan əməliyyatların payına düşür. Ümumi dəyəri 1.3 mlrd.\$ olan nəqliyyat xidmətlərinin 69.0%-i qeyri-rezidentlərin Azərbaycanın nəqliyyat xidmətlərindən istifadəsi ilə əlaqədar olmuşdur. Azərbaycan rezidentlərinin qeyri-rezidentlərə göstərdikləri nəqliyyat xidmətlərinin dəyəri 0.9

mlrd.\$, qeyri-rezidentlərin Azərbaycan rezidentlərinə göstərdikləri nəqliyyat xidmətlərinin dəyəri isə 0.4 mlrd.\$ təşkil etmişdir.

Dövr ərzində qeyri-neft-qaz sektoru üzrə nəqliyyat xidmətlərinin ixracı ö.i.m.d.n. 24.5% artmış, idxalı isə 10.6% azalmışdır. Nəticədə nəqliyyat xidmətləri üzrə profisit 54.4% artaraq 0.5 mlrd.\$ olmuşdur. Qeyd edək ki, nəqliyyat xidmətləri üzrə profisit 2025-ci ilin I rübü 0.3 mlrd.\$-ı təşkil etmişdir. Bu dinamika onu göstərir ki, nəqliyyat xidmətləri xidmətlər balansına müsbət təsir göstərən dayanıqlı maddəyə çevrilir.

2026-cı ilin I rübü qarşılıqlı turizm xidmətlərinin dövriyyəsi 16.6% azalaraq 0.6 mlrd.\$ təşkil etmişdir. Hesabat dövründə turizm xidmətləri üzrə ixracın (316.7 mln.\$) idxalı (310.2 mln.\$) üstələməsi nəticəsində 6.5 mln.\$ həcmində profisit yaranmışdır. Bu dövrdə xaricə səfər edən Azərbaycan vətəndaşlarının sayı 3.5%, Azərbaycana gələn xarici vətəndaşların sayı isə 4.7% azalmışdır. Xarici ölkələr tərəfindən Azərbaycan rezidentlərinə turizmlə bağlı göstərilən xidmətlərin həcmi 0.3 mlrd.\$ olmuşdur. Bunun 75.2%-i Azərbaycan vətəndaşlarının şəxsi səfərləri ilə bağlı olmuşdur (məkkik idxal üçün vəsaitlər istisna olmaqla).

Hesabat dövründə qeyri-neft-qaz sektoru üzrə qeyri-rezidentlərə göstərilən tikinti xidmətlərinin həcmi 3.7 mln.\$ təşkil etmişdir. Qeyri-neft-qaz sektoru üzrə qeyri-rezidentlərə ödənilən digər işgüzar xidmətlərin həcmi isə 7.2% artaraq 0.6 mlrd.\$ olmuşdur.

3.3. İlk gəlirlər balansı

Hesabat dövründə ilkin gəlirlər balansında neft-qaz sektoru üzrə 155.8 mln.\$ kəsir, qeyri-neft-qaz sektoru üzrə isə 193.4 mln.\$ profisit olmuşdur. Nəticədə ilkin gəlirlər balansında 2025-ci ilin 1 rübündə olan 0.7 mlrd.\$-lıq kəsir cari dövrdə son illər ərzində ilk dəfə olaraq 37.6 mln.\$-lıq profisitlə əvəzlənmişdir.

Profisit əsasən xarici iqtisadiyyata yenidən investisiyalaşdırılmış gəlirlərin (xaricdə qazanılan faiz gəlirlərin təkrarən investisiyası) hesabına formalaşmışdır (birbaşa xarici investisiyalar maddəsində nəzərə alınmışdır).

İlkin gəlirlər üzrə daxilolmaların və ödənişlərin ümumi dövriyyəsi 2.1 mlrd.\$ olmuşdur. Bunun 49.1%-ini 1.1 mlrd.\$ olmaqla Azərbaycandan qeyri-rezidentlərə ödənişlər təşkil etmişdir. Bu məbləğin isə əsas hissəsini (0.6 mlrd.\$) xarici investorların payına düşən gəlirlərin repatriasiyası (o cümlədən 0.5 mlrd.\$ beynəlxalq neft-qaz konsorsiumları üzrə əsasən xam neft

və təbii qaz şəklində repatriasiya), qiymətli kağızlar portfeli üzrə qeyri-rezidentlərə ödənilən faizlər (106.0 mln.\$), xarici kreditlərdən istifadəyə görə ödənilən faizlər (89.7 mln.\$) və digər ödənişlər (248.6 mln.\$) təşkil etmişdir. Məlumat üçün qeyd edək ki, digər ödənişlərin böyük hissəsi (160.3 mln.\$) ölkə iqtisadiyyatına yenidən investisiya (Azərbaycanda qazanılan faiz gəlirlərin ölkəyə təkrarən investisiyası) formasında daxil olduğu üçün birbaşa xarici investisiyalar maddəsində nəzərə alınmışdır.

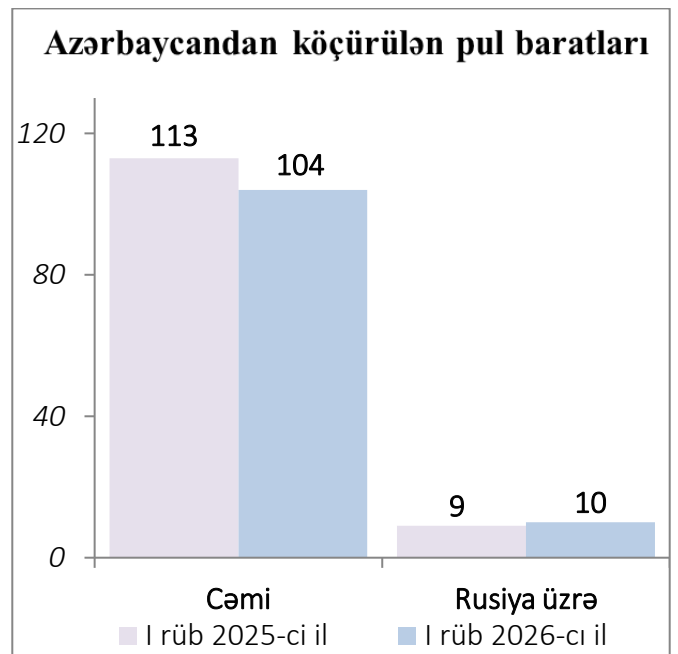
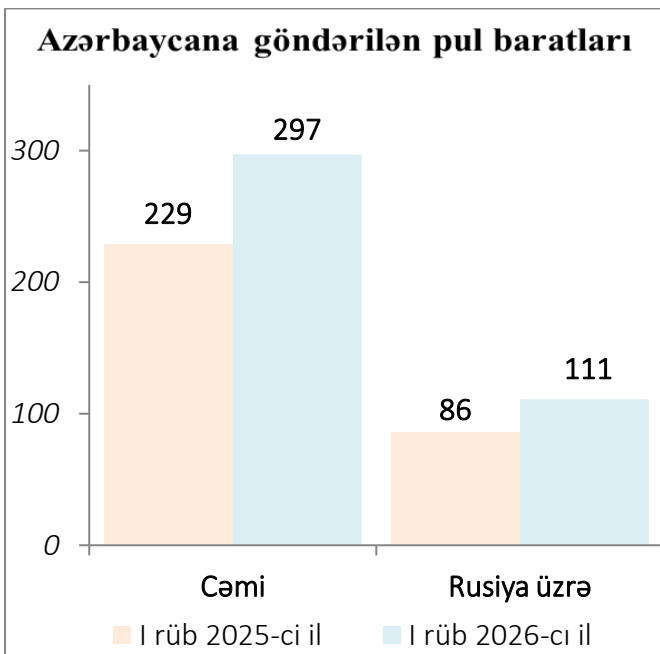
3.4. Təkrar gəlirlər balansı

Təkrar gəlirlər üzrə xarici ölkələrlə aparılan əməliyyatların ümumi həcmi 468.0 mln.\$ məbləğində qiymətləndirilmişdir. Daxilolmalar 322.9 mln.\$, ödənişlər isə 145.1 mln.\$ təşkil etmişdir.

Təkrar gəlirlər üzrə ümumi daxilolmaların 91.9%-ni xarici ölkələrdən fiziki şəxslərin pul baratları, 5.2%-ni ölkəyə gətirilən humanitar malların və digər yardımların həcmi, 2.9%-ni isə digər daxilolmalar təşkil edir.

Ölkəyə göndərilən pul baratlarının həcmi 29.4% artaraq 296.9 mln.\$, ölkədən köçürülən pul baratlarının həcmi isə 7.8% azalaraq 103.9 mln.\$ olmuşdur. Nəticədə pul baratları üzrə 193.0 mln.\$ (65.2% artım) müsbət saldo yaranmışdır.

QRAFİK 1. 2026-cı ilin I rübü üzrə pul baratlarının əsas göstəriciləri, mln.\$.

Bütövlükdə, təkrar gəlirlər üzrə əməliyyatların saldosu müsbət 177.8 mln.Ş (66.9% artım) təşkil etmişdir.

4. KAPİTAL VƏ MALİYYƏNİN HƏRƏKƏTİ HESABI¹

2026-cı ilin I rübü üzrə ölkənin xalis xarici maliyyə aktivləri 181.6 mln.Ş artmışdır. Bu göstərici xaricə yönəldilmiş birbaşa investisiyalar (879.2 mln.Ş), portfel investisiyaları (51.7 mln.Ş) və digər investisiyalar (-749.3 mln.Ş) hesabına formalaşmışdır.

Hesabat dövründə ölkənin xalis xarici maliyyə öhdəlikləri isə 1 995 mln.Ş azalmışdır ki, bu da xaricdən cəlb olunmuş birbaşa investisiyalar (65.8 mln.Ş), neft bonusu (0.4 mln.Ş), portfel investisiyaları (-2 013.3 mlrd.Ş) və digər investisiyalar (-47.9 mln.Ş) hesabına formalaşmışdır.

CƏDVƏL 5. 2026-cı ilin I rübü üzrə xalis xarici maliyyə aktivləri və öhdəlikləri, mln.Ş.

	Aktivlər	Öhdəliklər
Birbaşa investisiyalar	879.2	65.8
- neft-qaz sektoru	460.6	-307.3
- digər sektorlar	418.6	373.1
Neft bonusu		0.4
Portfel investisiyaları	51.7	-2 013.3
Digər investisiyalar	-749.3	-47.9
- Ticarət kreditləri və avanslar	82.5	148.0
- Kreditlər və ssudalar	20.0	83.5
- Depozitlər və nağd valyuta	-851.8	-279.4
C Ə M İ	181.6	-1 995.0

¹ Beynəlxalq Valyuta Fondunun tədiyə balansını üzrə yeni (6-cı nəşr) təlimatının tələblərinə uyğun olaraq tədiyə balansının strukturunda maliyyə hesabı Aktivlər/Öhdəliklər prinsipi üzrə təsnifləşdirilmişdir.

4.1. *Birbaşa investisiyalar*

Birbaşa xarici investisiyalar üzrə xalis xarici maliyyə aktivləri 0.9 mlrd.\$, xalis xarici maliyyə öhdəlikləri isə 0.1 mlrd.\$ artmışdır.

Birbaşa xarici investisiyalar formasında xaricdən cəlb olunmuş sərmayələrin ümumi məbləği 1.7 mlrd.\$, xarici iqtisadiyyata yönəldilmiş birbaşa xarici investisiyaların həcmi isə 1.1 mlrd.\$ olmuşdur. Ümumilikdə birbaşa xarici investisiyalar üzrə 0.8 mlrd.\$ kəsir yaranmışdır.

Ölkə iqtisadiyyatına yatırılmış birbaşa xarici investisiyaların strukturunda neft-qaz sektorunun xüsusi çəkisi 77.0% təşkil etmişdir. 2026-cı ilin I rübü üzrə tədiyə balansında birbaşa xarici investisiyalar maddəsinin neft-qaz sektoru üzrə xalis xarici maliyyə öhdəliklərinin (-0.3 mlrd.\$) azalması neft-qaz sektoru üzrə cəlb olunmuş investisiya ilə (1.3 mlrd.\$) həmin sektor üzrə kapitalın repatriasiyası (1.6 mlrd.\$, əsasən beynəlxalq neft-qaz konsorsiumların payına düşən xam neft və təbii qaz şəklində olan kapital repatriasiyası) arasındakı fərqdən formalaşır.

Qiymətləndirmələrə görə qeyri-neft-qaz sektoruna cəlb olunmuş birbaşa xarici investisiyaların ümumi məbləği 1.5% azalaraq 0.4 mlrd.\$ olmuşdur ki, bunun da bir hissəsi (133.6 mln.\$) ölkə iqtisadiyyatına gəlirlərin təkrarən investisiyası ilə bağlı olmuşdur.

4.2. *Portfel investisiyaları*

Portfel investisiyaları üzrə xalis xarici maliyyə aktivləri 51.7 mln.\$ artmış, xalis xarici maliyyə öhdəlikləri isə 2.0 mlrd.\$ azalmışdır.

Hesabat dövründə portfel investisiyaları üzrə aktivlər dövlət (12.1 mln.\$) sektorunun və digər (224.7 mln.\$) sektorların hesabına artmış, bankların (171.2 mln.\$), kapitalda iştiraka təminat verən qiymətli kağızların (13.9 mln.\$) isə azalmışdır. Öhdəliklər isə əsasən, kapitalda iştiraka təminat verən qiymətli kağızların (54.0 mln.\$) artmış, neft-qaz (2.0 mlrd.\$) və digər (8.7 mln.\$) sektorların hesabına isə azalmışdır.

4.3. Neft bonusu

2026-cı ilin I rübü ərzində neft bonusu şəklində Azərbaycan tərəfinə 439 mln. \$ ödənilmişdir.

4.4. Digər investisiyalar

Digər investisiyalar üzrə xalis xarici maliyyə aktivləri 749.3 mln., xalis xarici maliyyə öhdəlikləri isə 47.9 mln. \$ azalmışdır.

Hesabat dövründə kreditlər və ssudalar üzrə xalis xarici maliyyə aktivləri 20.0 mln. \$, xalis xarici maliyyə öhdəlikləri isə 83.5 mln. \$ artmışdır. Kreditlər və ssudalar üzrə xalis xarici maliyyə öhdəlikləri bank (77.4 mln. \$) sektorunun, müəssisələrin kreditləri (21.1 mln. \$) və neft-qaz sektorunun kreditləri (125.0 mln. \$) hesabına artmış, dövlət kreditləri (115.3 mln. \$) və dövlət zəmanətli kreditlər (24.7 mln. \$) hesabına isə azalmışdır.

Depozitlər və nağd valyuta üzrə xalis xarici maliyyə aktivləri 0.9 mlrd. \$, xalis xarici maliyyə öhdəlikləri isə 0.3 mlrd. \$ azalmışdır.

5. EHTİYAT AKTİVLƏRİ

2026-cı ilin I rübü ərzində tədiyə balansının ehtiyat aktivlərinin reallaşmış hissəsi 0.3 mlrd. \$² azalmışdır. Bütövlükdə, ölkənin strateji valyuta aktivləri dövrün sonuna 117.4 mln. \$ artaraq 85.2 mlrd. \$-a çatmışdır.

6. XALIS SƏHVLƏR VƏ BURAXILIŞLAR

Hesabat dövründə tədiyə balansı üzrə xalis səhvlər və buraxılışlar müsbət 0.2 mlrd. \$ həcmində olmuşdur.

² Məzənnə fərqi, yenidənqiymətləndirmə və digər dəyişmələr nəzərə alınmadan.